

Alexej Jawlensky v Louisiana Museum of Modern Art

Autor: - red - — Před 4 hodiny v rubrice Art cesty Doba čtení: 2 min

[0](#)

[f](#) Sdílejte na Facebooku

[Sdílejte na Twitteru](#)

[p](#)

[↗](#)

Louisianské muzeum moderního umění nabízí v těchto dnech retrospektivní výstavu výrazné postavy moderního umění. „*A teď zanechávám tato malá, ale pro mě důležitá díla pro budoucnost a pro lidi, kteří milují umění,*“ poznamenal ve své době malíř Alexej Jawlensky (1864-1941). Již za svého života se stal součástí evropských

avantgardních hnutí na počátku 20. století, i když svůj vlastní umělecký hlas našel až v pozdním věku. Byl ruský malíř (žák Ilji Repina), který působil od roku 1896 převážně v Německu, od roku 1934 se stal německým občanem. Důležitý byl pro něj osobní vztah s malířskou [Mariannou von Werefkin](#) a následné přátelství s [Vasilijem Kandinským](#), který stál u zrodu expresionistické skupiny [Der Blaue Reiter](#), stejně jako vliv fauvisty Henry Matisse. Jawlensky se věnoval převážně portrétům, krajinám a zátiším – v těchto motivech postupně převládala výrazná barevnost. Přes mnohé shody s Kandinským (malba jako vizuální hudba) však nikdy nevstoupil na území abstrakce.

Alexej Jawlensky

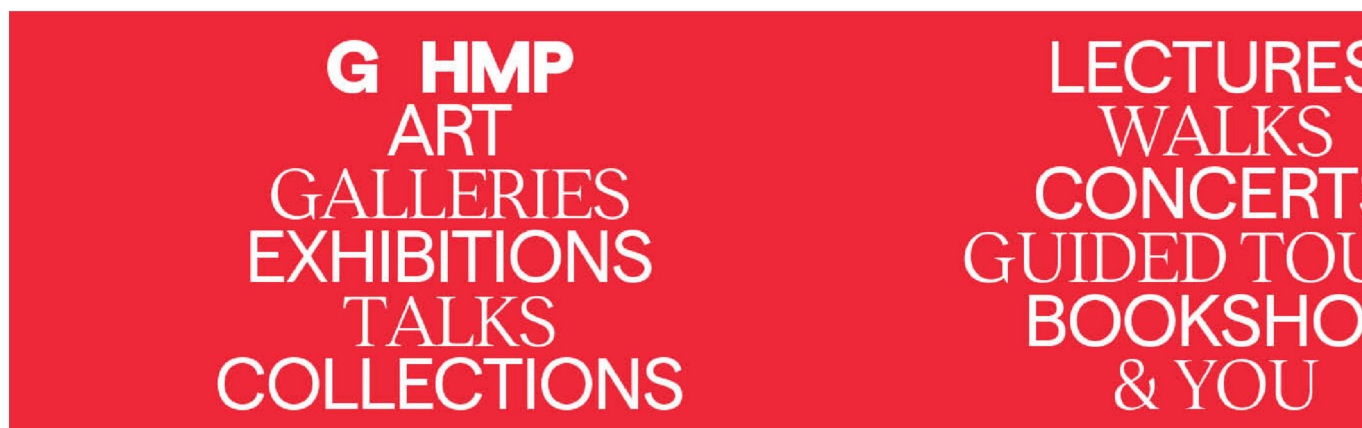
Dorf Murnau (Landsbyen Murnau), 1908

Olie på karton, 49 × 53,5 cm

Kunstmuseum Basel, Stiftung Im Obersteg, Deponering Kunstmuseum Basel 2004

Foto: Kunstmuseum Basel, Martin P. Bühler

Pořadatel současné přehlídky sleduje malířovu cestu k osobitému myšlenkovému konceptu i výtvarnému výrazu: Výstava ukazuje Jawlenského cestu k svébytnému projevu, který má podobu malých, mystických meditací konkrétního jednoho motivu; tvář.

REKLAMA

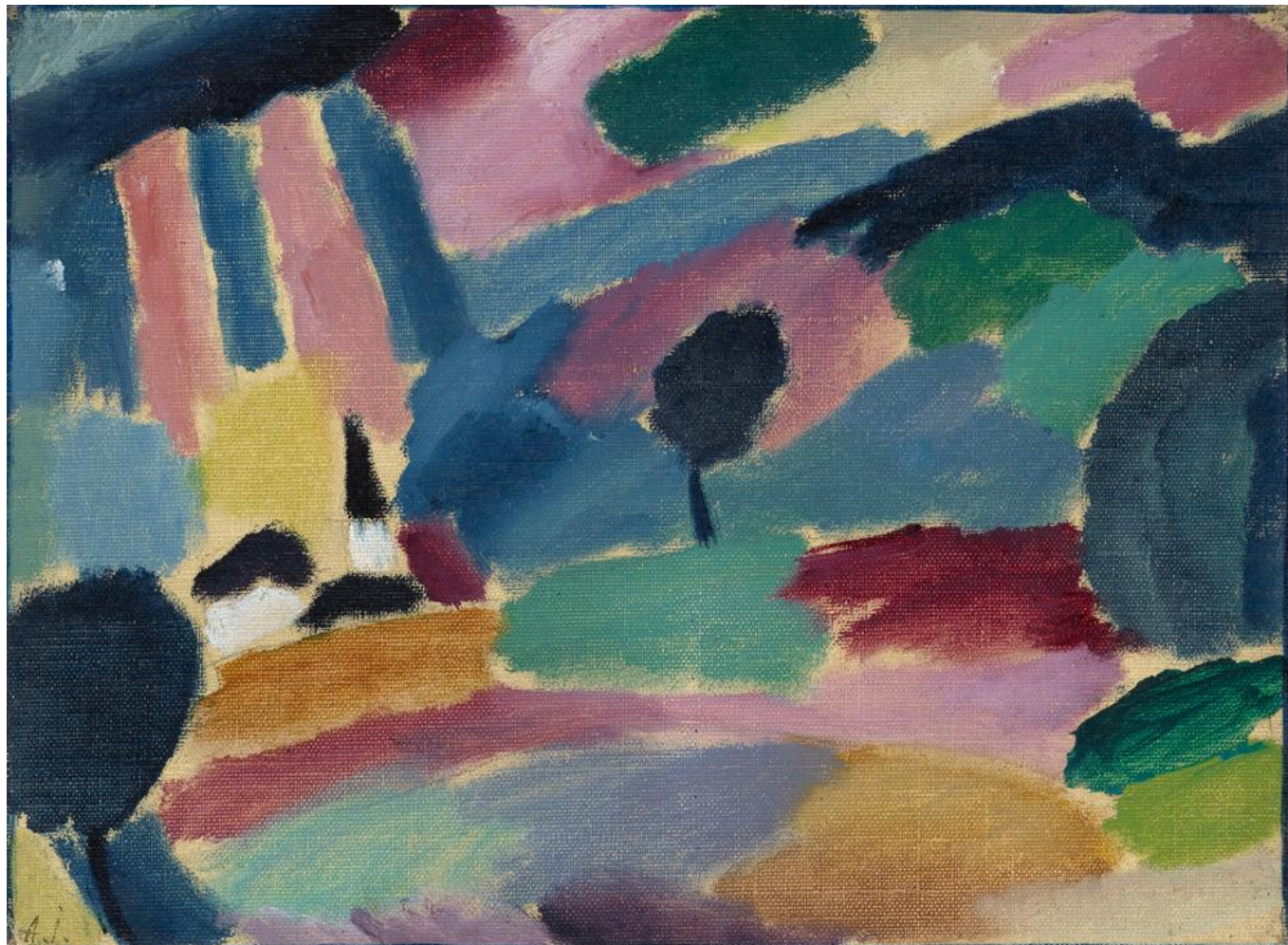
Alexej Jawlenskyj se narodil v důstojnické rodině v Rusku v roce 1864 a sám si původně vybral vojenskou kariéru, kterou opustil ve prospěch umění. V roce 1889 začal studovat na Akademii výtvarných umění v Petrohradě, kde se seznámil s malířkou Marianne von Werefkin, která se stala jeho dlouholetou partnerkou a oporou. Společně se pár přestěhoval do Mnichova, kde Jawlensky navštěvoval soukromou malířskou školu mimo jiné u Vasilije Kandinského.

První kapitola výstavy je založena na Jawlenského spojení s uměleckou scénou v Mnichově na počátku 20. století. Spolu s Kandinským, Gabrielem Münterem a von Werefkinem se na čas usadil v Murnau v Horním Bavorsku a rozvíjel své vysoce expresivní krajinomalby.

Čtěte také

Žádný článek není k dispozici

Na začátku roku 1909 se stal zakládajícím členem „Neue Künstlervereinigung München“ a byl úzce spojen se slavným uměleckým hnutím „Der Blaue Reiter“, které ve městě vzniklo o několik let později z iniciativy Vasilije Kandinského a Franze Marca. V těchto letech se také Jawlensky stále více obracel k portrétům, které v jeho případě získaly barevný, stylizovaný výraz, v nichž jako dominantní rys vynikají zejména velké oči.

Alexej Jawlensky

Gewitterlandschaft – Tordenlandskab, 1915

Olíe på karton med lærredsstruktur, 27 × 36 cm

Kunstmuseum Basel, Stiftung Im Obersteg, Deponering Kunstmuseum Basel 2004

Foto: Kunstmuseum Basel, Martin P. Bühler

VARIACE

Druhá kapitola výstavy začíná malířovým pobytem ve Švýcarsku, kam byl nucen odejít do exilu, neboť jako Rus nemohl po první světové válce nadále pobývat v

Německu. Zde se s družkou von Werefkin usadili u Ženevského jezera. V té době neměl vlastní ateliér a tak maloval opakovaně pohled ze svého okna.

Tyto obrazy se nazývají *variace* a představují začátek Jawlenského zájmu o „sériové! obrazy, tedy o opakování jednoho tématu. Čím více maloval, tím více ztrácely kompozice spojení s tím, co bylo „viděno“ – s vnějším světem. Vlastní logika obrazu převzala vládu a stala se vůdčím principem. („Věděl jsem, že nesmím malovat to, co jsem viděl, ale to, co bylo uvnitř mě, v mé duši“, zdůrazňoval Jawlensky).

Alexej Jawlensky

Abstrakter Kopf: Abend (Abstrakt hoved: Aften), 1927

Olie og kul på karton med lærredsstruktur, 43 × 33,5 cm

Kunstmuseum Basel, Stiftung Im Obersteg, Deponering Kunstmuseum Basel 2004

Foto: Kunstmuseum Basel, Martin P. Bühler

MEDITACE

Třetí kapitola výstavy pojednává o posledních letech Jawlenského ve třicátých letech v Německu. Posledních více než dvacet let svého života ho zaměstnávalo oblíbené opakování motivu. Již ve Švýcarsku začal malovat tváře „sériově“, což se v těchto letech jeho života a tvorby stalo jeho hlavním projektem – a právě těmito díly zanechává svou stopu v dějinách umění.

Meditace byly šťastným vyvrcholením pro umělce, který se téměř celý život snažil spojit své duchovní přesvědčení s malbou. Vytvořil asi tisíc velmi krásných a tajemných malých meditací. Všechny se skládaly ze stejného, zcela zjednodušeného obličeje namalovaného černou barvou doplněné různými barevnými kombinacemi. Víc dělat nemohl, protože jeho artritické ruce mu to už neumožňovaly, ale on už o to ani neusiloval. V jistém smyslu se mu však na jeho cestě mnohé podařilo.

Foto: Louisiana Museum of Modern Art / Camilla Stephan

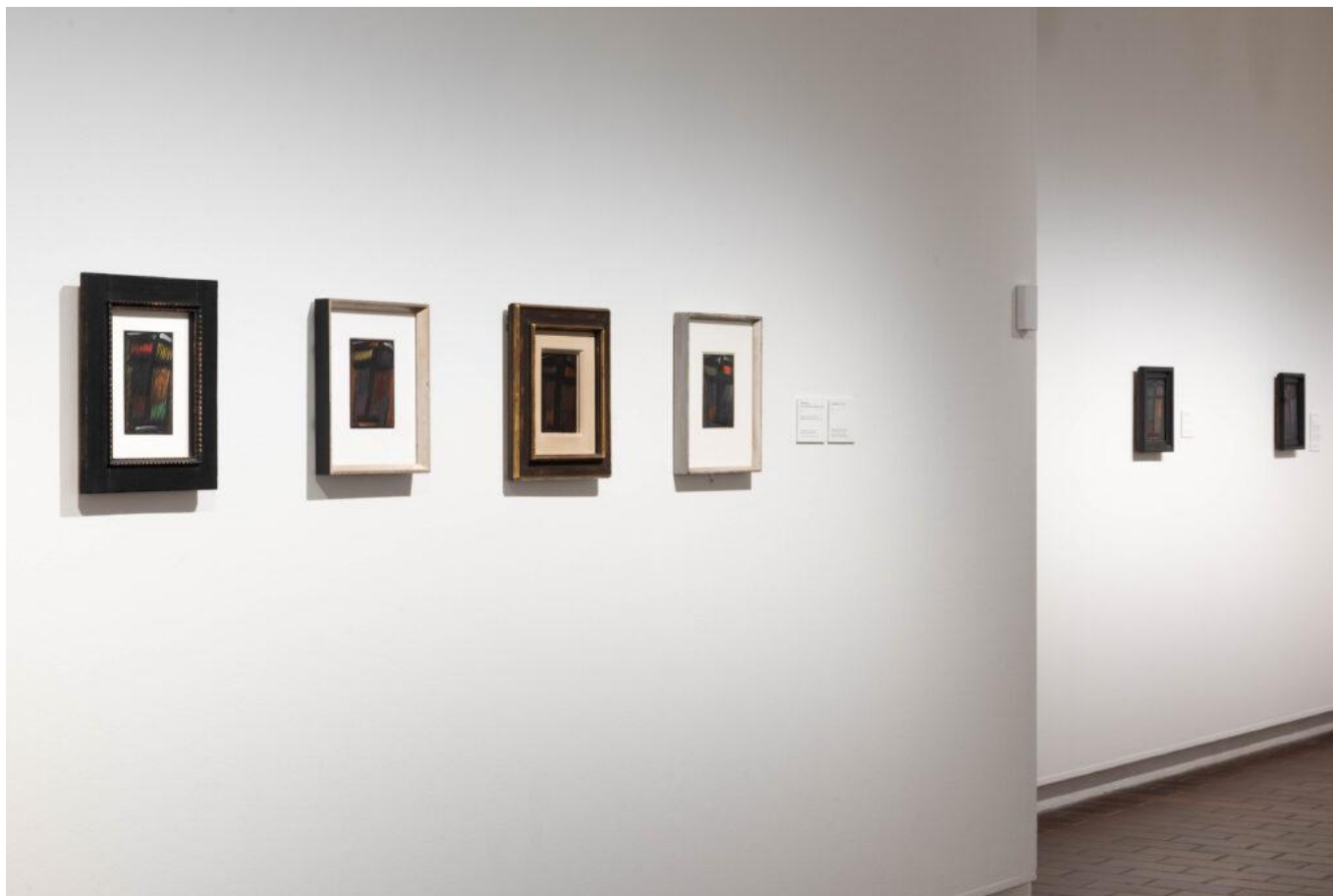

Foto: Louisiana Museum of Modern Art / Camilla Stephan

[Výstava](#): Alexej Jawlensky, Variace, Luisiana Museum of Modern Art, Dánsko, do 1. června 2025

-red-

foto: Luisiana Museum of Modern Art

Tagy: [Der Blaue Reiter](#) [Jawlensky](#)

Relevantní články

Žádný článek není k dispozici

Diskuze k tomuto článku